

Nederland in het klein

Van de Nederlandse waddeneilanden is Texel het grootste en meest veelzijdige. Vrijwel alle landschappen van ons land zijn op dit eiland terug te vinden. Texel heeft polders en duinen, wadden en Noordzee, heide en strand. En bossen natuurlijk. Bossen die niet alleen heerlijk zijn om doorheen te fietsen, maar die ook nog eens bijdragen aan het opwekken van duurzame energie.

De route

Start: Bezoekerscentrum Nationaal Park Duinen van Texel/Ecomare, Ruyslaan 92, 1796 AZ De Koog

Lengte: ca. 28 km.

RD = rechtdoor, RA= rechtsaf, LA = linksaf

1. De Dennen

Vanaf parkeerterrein van Ecomare RA, even verderop RA fietspad op.

Het grootste deel van het Texelse bos is aangeplant in de eerste veertig jaar van de vorige eeuw. Het was een eenvormig bos: grote oppervlakten aangeplante naaldbomen van dezelfde soort en leeftijd. De omstandigheden op Texel met veel (zee)wind en een arme bodem zijn extreem.

2. Natuurlijker bos

RA fietspad Westerslag, LA asfaltweg Westerslag, RA Nattevlakweg, LA Jan Ayeslag, LA geasfalteerd fietspad een kleine 2 km volgen.

Het bosbeleid is in de loop der jaren veranderd. In De Dennen streeft Staatsbosbeheer naar een zo natuurlijk mogelijk bos met veel ruimte voor recreatie. Het doel is een gevarieerd bos vol bomen, struiken en planten die van nature in Nederland thuishoren en die verschillende leeftijden hebben. Een natuurlijker bos biedt een grote verscheidenheid aan voedsel en schuilplaatsen voor allerlei soorten planten en dieren.

Ook is het belangrijk dat er voldoende dood hout is. Dood hout biedt levensmogelijkheden aan schimmels en insecten. Insecten vormen op hun beurt weer voedsel voor vogels. Vogels, zoals spechten, nestelen graag in dood hout. Bacteriën, schimmels en insecten maken van dood hout voedingsstoffen, die door levende planten worden opgenomen. Dood hout is een onmisbare schakel in de kringloop van een gezond bos.

3. Grondwater

LA weg oversteken en asfaltfietspad volgen, bij ANWB-paddenstoel RA richting Den Burg (4,4 km), RD klinkerweg oversteken en fietspad tot einde volgen.

In natuurterreinen bepaalt de hoeveelheid en de kwaliteit van het beschikbare water in belangrijke mate wat er kan groeien en bloeien. De grondwaterstand wordt nauwkeurig bijgehouden via peilbuizen. Hier staat een peilbuis die zó gemaakt is dat u zelf de waterstand kunt meten.

4. Waalenburgerdijkje

LA Grensweg, RA Gerritslanderdijkje, LA Pontweg, RA betonfietspad naar De Waal, RA Waalenburgerdijk volgen tot De Waal.

Een groot deel van deze dijk is in het verleden vergraven om de grond elders te gebruiken. Later is het ontbrekende deel van de dijk weer zichtbaar gemaakt door een boomsingel aan te planten. Het was de zeedijk voor de polders in het Kogerveld en het Burgernieuwland. Door de bedijking van de kwelder van Waal en Burg werd het een binnendijk. Langs de dijk zijn verschillende welen of walen te zien, plassen die ontstonden bij een dijkdoorbraak. De nieuwe stukken dijk werden daarna om de plassen heen gelegd, waardoor hij steeds meer begon te slingeren.

5. Korverskooi

LA tegelfietspad op, LA Bomendiek, LA Polderweg en RD betonfietspad naar De Koog. Einde fietspad LA verder richting De Koog, RD weg oversteken en verder naar De Koog.

Eendenkooien zijn een typisch Nederlands cultuurgoed. In eendenkooien werden vroeger eenden gevangen maar ze kwamen er ook graag om te rusten. Door de rust en bescherming in een ruime cirkel rond de kooi werden er in de eendenkooien meer wilde eenden geboren dan gevangen. Het vangen van eenden voor consumptie is al lang verboden. Nu zijn sommige eendenkooien nog in gebruik om trekvogels te ringen en zo hun trekroutes vast te stellen. De Korverskooi wordt uit historisch oogpunt in stand gehouden, er wordt nog een klein aantal wilde eenden gevangen. Met de vrijwillige kooiker, de kooihond en de eenden is het een levend monument. Via het bezoekerscentrum kan een excursie naar de eendenkooi worden geboekt.

6. Duinheide

Tot in de tweede helft van de vorige eeuw lagen aan de binnenduinrand uitgestrekte mientgronden. Die naam komt van meent, gemeenschappelijke weidegronden. Het waren vooral natte heidevelden, die voor een groot deel in cultuur gebracht zijn om ze productief te maken. Ze werden omgevormd tot weiland of bos. In beide gevallen moest het gebied eerst ontwaterd worden. Door deze ontwatering hebben de resterende stukken veel aan natuurwaarde ingeboet. Toch zijn ze nog steeds de moeite waard. De struikheide is van belang voor de vele insecten die er voedsel zoeken. Als er niet te veel honingbijen in de buurt zijn, kunt u hier veel wilde bijen, hommels en graafwespen hun voedsel zien zoeken. Door de heide zo nu en dan te maaien of te plaggen, blijft de hei in stand en wordt voorkomen dat alles dichtgroeit met bomen.

RD richting Ecomare, RA asfaltfietspad omhoog.

7. Bosrand

Dit bos is in het begin van de jaren twintig aangeplant. Op Texel werd aan het begin van de vorige eeuw bos aangeplant om een deel van de 'woeste gronden' productief te maken. Tegenwoordig heeft deze strook bos als voornaamste taak om het achterliggende dorp en de landerijen enigszins te beschermen tegen de zeewind.

Regelmatig worden er bomen tussenuit gezaagd zodat de overblijvende bomen vrijuit kunnen opgroeien, sterk worden en zo de grootst mogelijke weerstand tegen de zoute zeewind houden. Want zout trekt water uit de naalden waardoor de takken kunnen afsterven. Het hout van de bomen die gekapt worden om ruimte te maken voor andere, wordt voor een groot deel afgevoerd als biomassa. Biomassa is de verzamelnaam voor alles wat groeit en bloeit, dus bijvoorbeeld hout, gras, riet of tuinafval. Bomen en planten groeien onder invloed van zonlicht, zonlicht dat tegelijkertijd koolstof (CO₂) in de stengels, bladeren, bloemen en takken vastlegt. Die materialen zijn dus bij uitstek geschikt om koolstof te leveren dat bij verbranding energie oplevert. Het hout van gekapte bomen wordt versnipperd en in kleine brokjes aangeleverd aan een bio-energiecentrale waar het wordt omgezet in groene stroom en groene warmte. Jaarlijks levert Staatsbosbeheer zo'n 30.000 ton biomassa aan Essent.

RA tegelfietspad op, LA Ruyslaan op en terug naar Ecomare.

